

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE
2024-05-02 Dnr 2024/00231-2

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Finansdepartementets remiss av SOU 2023:102 Finansiella instrument i distribuerade liggare och vissa frågor om värdepappersavveckling

(Ert dnr: Fi 2024/00123)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I det remitterade betänkandet föreslår utredningen ett flertal lagar för att bl.a. främja ny teknik på värdepappersmarknaden. I betänkandet görs en väl genomarbetad översyn av reglerna om kontoföring av finansiella instrument och anslutande regelverk mot bakgrund av den tekniska utvecklingen och den ökade integreringen av Europas värdepappersmarknader. Syftet med översynen är att åstadkomma ett fungerande och innovationsvänligt regelverk som i praktiken möjliggör användningen av ny teknik.

Även om analysen är mycket kortfattad, så ser vi ändå positivt på att betänkandet innehåller en mening om hur förslagen bedöms förhålla sig till EU-rätten (avsnitt 8.5). Avslutningsvis gör vi bedömningen att de remitterade förslagen inte aktualiserar anmälningsproceduren enligt det s.k. tjänstedirektivet (EU-direktiv 2006/123), som Kommerskollegium administrerar. Vad däremot gäller det s.k. anmälningsdirektivet, EU-direktiv 2015/1535, så utvecklar vi resonemanget något nedan:

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler ska myndigheter under regeringen göra en anmälan till Kommerskollegium när de föreslår nya tekniska föreskrifter.¹ Kommerskollegium anmäler sedan förslaget till Europeiska kommissionen i enlighet med 10 § förordningen om tekniska regler.

Tekniska föreskrifter kan bl.a. vara krav för informationssamhällets tjänster. En informationssamhällets tjänst är en tjänst som tillhandahålls på distans, på elektronisk väg och på enskild begäran av tjänstens mottagare. Anmälningsskyldiga krav kan t.ex. vara krav på den som tillhandahåller tjänsten, på tjänsten i sig eller på tjänstens mottagare.² Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³

Kommerskollegium bedömer att den föreslagna regleringen innehåller bestämmelser som eventuellt kan utgöra tekniska föreskrifter i form av krav på informationssamhällets tjänster.

Finansiella tjänster

Finansiella tjänster är dock undantagna från anmälningsskyldighet om de omfattas av unionsbestämmelser för finansiella tjänster, se artikel 1.4. Bilaga II till anmälningsskyldighetsdirektivet innehåller en icke-uttömmande uppräkningslista av finansiella tjänster som omfattas av undantaget.

Under förutsättning att de tjänster som regleringen rör omfattas av unionsbestämmelser för finansiella tjänster behöver ingen anmälan göras. Kommerskollegium bedömer att Finansdepartementet är bättre lämpat att göra den bedömningen. Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁴

Föreskrifter utfärdade av eller för reglerade marknader eller av eller för andra marknader eller organ som utför clearing eller betalning åt sådana marknader

Det följer av anmälningsskyldighetsdirektivets artikel 1.5, jämförd med artikel 5.3, att anmälningsskyldighetsdirektivet inte ska tillämpas på föreskriftsförslag utfärdade av eller för reglerade marknader (börser) eller av eller för andra marknader eller organ som utför clearing eller betalning åt sådana marknader men att föreskrifterna däremot ska anmälas ”ex post” i enlighet med artikel 5.3, dvs. de ska meddelas till kommissionen

¹ Förordningen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster

² Anmälningsskyldighetsdirektivets artikel 1.1 (b), (e) och (f).

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

efter det att föreskrifterna antagits på nationell nivå under förutsättning att de innehåller någon teknisk föreskrift.

Följande (icke-uttömmande) exempel på tekniska föreskrifter kan ges på området informationssamhällets tjänster som avser reglerade marknader eller andra marknader eller organ och som därför inte ska meddelas på utkaststadiet utan först efter att de har antagits definitivt på nationell nivå:

- föreskriftsförslag om datoriserad börshandel och avveckling.
- föreskriftsförslag om clearingsystem som används för elektroniska affärer på börsen
- föreskriftsförslag om förfaranden för leverans och ingående av elektroniska transaktioner som rör värdepapper som handlas på andra finansiella marknader än börser.

Även i denna del bedömer Kommerskollegium att Finansdepartementet är bättre lämpat att bedöma om föreliggande förslag träffas av art. 1.5 jämförd med art. 5.3 i sin helhet eller delvis.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Agnès Courades Allebeck i närvaro av utredarna Martin Söderman och Ralph Eliasson, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Ralph Eliasson